EUROPAPARLAMENTET

2004 *2009*

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

PRELIMINÄR VERSION
2004/0061(CNS)
2004/0062(CNS)
2004/0063(COD)

16.12.2004

* och *III
FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

1. om förslaget till rådets direktiv om ett särskilt förfarande för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i forskningssyfte
(KOM(2004)0178 – C6-0011/2004 – 2004/0061(CNS))

2. om förslaget till rådets rekommendation om att underlätta tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i syfte att bedriva forskning i Europeiska gemenskapen
(KOM(2004)0178 – C6-0012/2004 – 2004/0062(CNS))

3. om förslaget till rådets rekommendation om att underlätta medlemsstaternas utfärdande av enhetliga viseringar för kortare vistelse till forskare från tredje länder som flyttar i syfte att bedriva forskning i Europeiska gemenskapen
(KOM(2004)0178 – C6-0013/2004 – 2004/0063(COD))

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

Föredragande: Vincent Peillon

Teckenförklaring

*	Samrådsförfarandet *majoritet av de avgivna rösterna*
**I	Samarbetsförfarandet (första behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna*
**II	Samarbetsförfarandet (andra behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten* *majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten*
***	Samtyckesförfarandet *majoritet av parlamentets samtliga ledamöter utom i de fall som avses i artiklarna 105, 107, 161 och 300 i EG-fördraget och artikel 7 i EU-fördraget*
***I	Medbeslutandeförfarandet (första behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna*
***II	Medbeslutandeförfarandet (andra behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten* *majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten*
***III	Medbeslutandeförfarandet (tredje behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna det gemensamma utkastet*

(Angivet förfarande baseras på den rättsliga grund som kommissionen föreslagit.)

Ändringsförslag till lagtexter

Parlamentets ändringar markeras med ***fetkursiv stil.*** *Kursiv stil* används för att uppmärksamma berörda avdelningar på eventuella problem i texten. Kursiveringen används för att markera ord eller textavsnitt som det finns skäl att korrigera innan den slutliga texten produceras (exempelvis om en språkversion innehåller uppenbara fel eller saknar textavsnitt). Dessa förslag underställs berörda avdelningar för godkännande.

INNEHÅLL

Sida

1. FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION 5

2. FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION 14

3. FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION 16

MOTIVERING..... 18

1. FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

om förslaget till rådets direktiv om ett särskilt förfarande för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i forskningssyfte
(KOM(2004)0178 – C6-0011/2004 – 2004/0061(CNS))

(Samrådsförfarandet)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av kommissionens förslag (KOM(2004)0178)[1],

– med beaktande av artikel 63.3 a och 63.4 i EG-fördraget,

– med beaktande av artikel 67 i EG-fördraget i enlighet med vilken rådet har hört parlamentet (C6–0011/2004),

– med beaktande av artikel 51 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor och yttrandet från utskottet för industrifrågor, forskning och energi (A6-.../2004).

1. Europaparlamentet godkänner kommissionens förslag såsom ändrat av parlamentet.

2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ändra sitt förslag i överensstämmelse härmed i enlighet med artikel 250.2 i EG-fördraget.

3. Rådet uppmanas att underrätta Europaparlamentet om rådet har för avsikt att avvika från den text som parlamentet har godkänt.

4. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att delge rådet och kommissionen parlamentets ståndpunkt.

Kommissionens förslag	Parlamentets ändringar
Ändringsförslag 1 Skäl 4	
(4) Europeiska gemenskapen beräknas behöva 700 000 nya forskare för att uppnå det av Europeiska rådet i Barcelona fastställda målet att 3 % av BNP skall investeras i forskning. För att uppnå detta mål krävs en rad samverkande åtgärder,	(4) Europeiska gemenskapen beräknas behöva 700 000 nya forskare för att uppnå det av Europeiska rådet i Barcelona fastställda målet att 3 % av BNP skall investeras i forskning. För att uppnå detta mål krävs en rad samverkande åtgärder,

[1] EGT C ... / Ännu ej offentliggjorda i EUT.

exempelvis att öka de ungas intresse för vetenskapliga karriärer, öka möjligheterna till fortbildning och rörlighet inom forskningen, förbättra karriärmöjligheterna för forskare inom gemenskapen och göra gemenskapen mer öppen för tredjelandsmedborgare som kan komma i fråga för inresa och vistelse i forskningssyfte.	exempelvis att öka de ungas intresse för vetenskapliga karriärer, ***främja en ökning av antalet kvinnliga forskare inom det vetenskapliga området,*** öka möjligheterna till fortbildning och rörlighet inom forskningen, förbättra karriärmöjligheterna för forskare inom gemenskapen och göra gemenskapen mer öppen för tredjelandsmedborgare som kan komma i fråga för inresa och vistelse i forskningssyfte.

Motivering

Antalet kvinnliga forskare, i synnerhet inom det vetenskapliga området, är fortfarande väsentligt mindre än antalet manliga forskare. Inom EU ligger siffran på under femtio procent. Samtidigt finns det fler kvinnor än män som utexaminerats bland dem som är under trettio år. De hinder som kvinnorna ställs inför måste undanröjas så att de kan vara bättre representerade inom vetenskapliga yrken och i beslutsfattande organ.

Ändringsförslag 2
Skäl 12a (nytt)

	(12a) Familjeåterförening är ett viktigt och till och med avgörande villkor för forskarens rörlighet. Därför bör familjemedlemmars möjligheter att flytta med forskaren underlättas för att värna om familjesammanhållningen.

Motivering

Familjeåterförening är en mycket viktig faktor för de forskare från tredjeland som avser att bosätta sig i Europa. Svårigheterna med att ta med sig familjen utgör ett väsentligt hinder för rörligheten och kan leda till att en annan destinationsort väljs. När det gäller forskare som EU låter resa in och vistas på sitt territorium är det därför av grundläggande betydelse att underlätta möjligheterna för deras familjemedlemmar att få inrese- och uppehållstillstånd.

Ändringsförslag 3
Skäl 12b (nytt)

	(12b) Familjemedlemmar bör därför beredas möjlighet att flytta med forskaren till en annan medlemsstat på mer fördelaktiga villkor än de som föreskrivs i

rådets direktiv 2003/86/EG av den 22 september 2003 om rätt till familjeåterförening[1] i synnerhet när det gäller möjligheterna att få tillgång till arbetsmarknaden i den berörda medlemsstaten.

---

[1] EUT L 251, 3.10.2003, s. 12.

Motivering

Kommissionens förslag hänför sig till det direktiv som antogs av rådet den 22 september 2003 och är på intet sätt tillfredsställande och överhuvudtaget inte lämpat för den kategori forskare som det idag är frågan om. Forskarens familjemedlemmar skall beredas ökade möjligheter att resa in i värdlandet och få tillträde till arbetsmarknaden.

Ändringsförslag 4
Artikel 1

I detta direktiv anges villkoren för inresa och vistelse ***i medlemsstaterna*** för forskare från tredje länder som avser att under minst tre månader genomföra ett forskningsprojekt inom ramen för ***ett mottagningsavtal med ett forskningsorgan***.	I detta direktiv anges villkoren för inresa och vistelse ***inom Europeiska unionen*** för forskare från tredje länder som avser att under minst tre månader genomföra ett forskningsprojekt inom ramen för ***mottagningsavtal med ett eller flera godkända organ i en eller flera medlemsstater***.

Motivering

Det gäller att skapa samstämmighet mellan denna artikel och artikel 13 som bereder tredjelandsmedborgare möjlighet att bedriva sitt forskningsprojekt i flera medlemsstater och att ingå flera mottagningsavtal. Europeiska unionen bör betraktas som ett gemensamt område för forskning där det råder fri rörlighet för personer.

Ändringsförslag 5
Artikel 4, punkt 2

2. ***Ansökan*** om godkännande skall lämnas in av ***forskningsorganet*** till den myndighet som medlemsstaten har utsett, tillsammans med uppgifter om dess uppdrag enligt lag eller stadgeenligt ändamål samt uppgifter som styrker att det är ett forskningsorgan.	2. ***Ansökningar*** om godkännande skall lämnas in av ***både offentliga och privata forskningsorgan*** till den myndighet som medlemsstaten har utsett, tillsammans med uppgifter om dess uppdrag enligt lag eller stadgeenligt ändamål samt uppgifter som

styrker att det är ett forskningsorgan.

Motivering

Detta ändringsförslag syftar till att skapa samstämmighet med den ändring som hänför sig till följande stycke i vilket det föreslås att godkännandet skall gälla för en period av fem år med möjlighet till förlängning oavsett om det rör sig om ett offentligt eller privat organ.

Ändringsförslag 6
Artikel 4, punkt 2, stycke 1a (nytt)

Det godkännande som beviljas ett forskningsorgan skall gälla för en femårsperiod med möjlighet till förlängning.

Motivering

Kommissionens förslag innebär ett icke tidsbegränsat godkännande i de fall då ifrågavarande organ huvudsakligen ägnar sig åt forskningsverksamhet. Rent allmänt förefaller det vara lämpligare att begränsa godkännandet till fem år med möjlighet till förlängning. Därigenom kan regelbundna kontroller genomföras. Detta ändringsförslag utgör en komplettering till ändringsförslagen 7 och 8.

Ändringsförslag 7
Artikel 4, punkt 3

3. Medlemsstaterna ***skall utan tidsbegränsning godkänna offentliga och privata organisationer som har som huvuduppgift att bedriva forskning och institut för högre utbildning i medlemsstaterna, i enlighet med medlemsstaternas bestämmelser eller administrativa praxis***.	3. Medlemsstaterna ***kan begära – i de fall då forskaren bosätter sig illegalt i ifrågavarande medlemsstat – och i enlighet med nationell lagstiftning, att forskningsorganet skriftligen påtar sig ansvaret att ersätta de uppehålls- och sjukvårdskostnader samt kostnaderna för återresa som betalats med offentliga medel. Forskningsorganets ekonomiska ansvar upphör senast sex månader efter det att mottagningsavtalet löpt ut***.

Motivering

Det är viktigt att forskningsorganen åläggs ett ansvar med hänsyn till den viktiga roll de har när det gäller att bereda inresemöjlighet för tredjelandsmedborgare. För att undvika missbruk bör forskningsorganen, under en period av sex månader efter det att mottagningsavtalet löpt ut, stå för de kostnader som uppstår i samband med att forskare

illegalt vistas i en medlemsstat. Den ettårsperiod som föreslagits av kommissionen kan leda till att forskningsorganen avskräcks, och därför motsvarar den föreslagna sexmånadersperioden bättre proportionalitetsprincipen.

Ändringsförslag 8
Artikel 4, punkt 4

4. Medlemsstaterna skall utan tidsbegränsning godkänna offentliga organisationer som bedriver forskning vid sidan av sitt huvuduppdrag.	***utgår***

Motivering

Ersätts av texten i artikel 4.2.

Ändringsförslag 9
Artikel 4, punkt 5

5. Medlemsstaterna skall för en period på fem år, med möjlighet till förlängning, godkänna privata organisationer som bedriver forskning som ett komplement till sina stadgeenliga ändamål.	***utgår***

Motivering

Ersätts av texten i artikel 4.2.

Ändringsförslag 10
Artikel 4, punkt 6

6. I samband med att ansökan om godkännande lämnas in åtar sig forskningsorganet att gentemot den mottagande medlemsstaten stå för kostnader för uppehälle, sjukvård och återresa för forskare som de tar emot och tillhandahålla medlemsstaten ett sådant intyg som avses i artikel 5.3. Forskningsorganets ansvar fortsätter att gälla under ett år från den dag då det mottagningsavtal som avses i artikel 5 löper ut eller den dag då	***utgår***

forskningsorganet underrättade medlemsstaten om en omständighet som omöjliggör genomförandet av avtalet i enlighet med artikel 5.4, förutsatt att forskaren fortfarande befinner sig på Europeiska unionens territorium.

Motivering

Ersätts av texten i artikel 4.3.

Ändringsförslag 11
Artikel 5, punkt 2, led b

b) Forskaren skall under varje månad av sin vistelse ha tillgång till tillräckliga medel motsvarande det minimibelopp som medlemsstaten har offentliggjort för ändamålet, så att kostnaderna för uppehälle och återresa är täckta utan att den berörda medlemsstatens system för socialt bistånd behöver utnyttjas.

(Berör inte den svenska versionen.)

Motivering

(Berör inte den svenska versionen.)

Ändringsförslag 12
Artikel 7

Medlemsstaterna skall utfärda uppehållstillstånd som gäller ***i minst ett år, med möjlighet till förlängning ett år i taget, om villkoren i artiklarna 5 och 6 fortsätter att vara uppfyllda. Om forskningsarbetet kommer att pågå under kortare tid än ett år, skall uppehållstillståndet utfärdas för en tid som motsvarar forskningsprojektets längd***.

Medlemsstaterna skall utfärda uppehållstillstånd som gäller ***under mottagningsavtalets giltighetstid***.

Motivering

Om det finns en uppriktig vilja att uppmuntra forskare från tredje länder att komma och arbeta i EU är det nödvändigt att i möjligaste mån förenkla de administrativa förfarandena.

Det förefaller logiskt att anpassa längden på uppehållstillståndet till avtalsperioden snarare än att utfärda uppehållstillstånd som skall förnyas varje år.

Ändringsförslag 13
Artikel 7a (ny)

Artikel 7a

Familjemedlemmar

1. När det gäller forskare från tredje länder skall medlemsstaterna underlätta familjemedlemmarnas inresa och vistelse i de fall då detta inte sker automatiskt.

2. Giltighetstiden för uppehållstillståndet för forskarens familjemedlemmar skall motsvara giltighetstiden för forskarens uppehållstillstånd i den mån detta är möjligt med hänsyn till giltighetstiden för deras resehandlingar.

3. Uppehållstillstånd som utfärdas till familjemedlemmar till en forskare som har tillstånd att vistas i en medlemsstat får inte underordnas villkoret att giltighetsperioden för dennes uppehållstillstånd begränsas.

Motivering

Familjeåterförening är en av de viktigaste förutsättningarna för att EU-området skall bli ett attraktivt forskningsalternativ för tredjelandsmedborgare. Medlemsstaterna måste skapa förutsättningar för att underlätta forskarfamiljernas inresa och vistelse. Detta kommer att vara avgörande för huruvida forskare kommer att vilja temporärt bosätta sig utanför sina egna länders gränser.

Ändringsförslag 14
Artikel 13

1. ***Innehavaren av ett uppehållstillstånd som utfärdats i enlighet med detta direktiv får, med stöd av detta tillstånd och ett giltigt pass eller en annan likvärdig resehandling, genomföra en del av sitt forskningsprojekt på en annan medlemsstats territorium, förutsatt att den medlemsstaten inte bedömer***	1. ***Tredjelandsmedborgare som antagits som forskare enligt detta direktiv har rätt att bedriva en del av sitt forskningsarbete i ett annat medlemsland enligt de villkor som fastställs i denna artikel***.

vederbörande som ett hot mot allmän ordning och säkerhet eller folkhälsa. I förekommande fall skall ett nytt mottagningsavtal ingås, med hänsyn till den tidsperiod som kommer att behövas för att genomföra denna del av forskningsprojektet, och på grundval av detta avtal skall forskaren erhålla uppehållstillstånd i den andra medlemsstaten.	
2. ***Punkt 1 påverkar inte medlemsstaternas möjlighet att införa krav om visering för kortare vistelse för tredjelandsmedborgare som inte omfattas av bestämmelserna om ömsesidighet i artikel 21 i konventionen om Schengenavtalets tillämpning***.	2. ***Om forskaren vistas i en annan medlemsstat under mindre än tre månader kan han/hon bedriva sin forskning inom ramen för det mottagningsavtal som ingåtts med den första medlemsstaten, förutsatt att han/hon förfogar över tillräckliga penningmedel i den andra medlemsstaten och att denna stat inte ser honom/henne som ett hot mot allmän ordning och säkerhet eller folkhälsan***.
	3. Om forskaren vistas mer än tre månader i en annan medlemsstat kan medlemsstaterna begära att ett nytt mottagningsavtal ingås för den forskning som bedrivs i den berörda medlemsstaten. Under alla omständigheter måste de villkor som fastställs i artiklarna 5 och 6 uppfyllas gentemot den andra medlemsstaten.
	4. När gällande lagstiftning oaktat mobilitetsprincipen kräver att visum eller uppehållstillstånd utfärdas skall sådana handlingar utfärdas så snart som möjligt och inom en tidsperiod som inte inverkar menligt på forskningsarbetet, samtidigt som behöriga myndigheter bereds tillräcklig tid för att handlägga ärendet.
	Medlemsstaterna skall inte kräva att forskaren lämnar landet för att anhålla om visum eller uppehållstillstånd.

Motivering

En av de viktigaste artiklarna i direktivet är den som avser rörligheten. Forskaren måste kunna bedriva forskningsprojekt i flera medlemsstater. Av denna anledning måste de

administrativa förfarandena göras så flexibla som möjligt. Med hänsyn till det ansvar som åligger forskningsorganen är det emellertid tillåtet att begära att ett nytt mottagningsavtal ingås ifall forskaren planerar att vistas längre än tre månader utanför det mottagarland som han/hon lämnar för en tid.

Ändringsförslag 15
Artikel 18

Kommissionen skall med jämna mellanrum, och första gången ***senast den […*]***, rapportera till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av detta direktiv i medlemsstaterna, och vid behov föreslå nödvändiga ändringar. Medlemsstaterna skall för detta ändamål översända statistiska uppgifter om tillämpningen av direktivet till kommissionen.	Kommissionen skall med jämna mellanrum, och första gången ***två år efter att detta direktiv trätt i kraft***, rapportera till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av detta direktiv i medlemsstaterna ***och om genomförandet av de åtgärder som förutses i rådets två rekommendationer avseende underlättande av tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i syfte att bedriva forskning i Europeiska gemenskapen***, och vid behov föreslå nödvändiga ändringar ***och anpassningar av direktivet och en eventuell omvandling av den andra rekommendationen till förordning***. Medlemsstaterna skall för detta ändamål översända statistiska uppgifter om tillämpningen av direktivet till kommissionen.
_____	
**** Tre år efter ikraftträdandet av detta direktiv.***	

Motivering

Det är av avgörande betydelse att kommissionen övervakar genomförandet inte enbart av direktivet utan även av de två rekommendationer som är kopplade till direktivet och att kommissionen till följd av denna utvärdering kan lägga fram förslag om att, å ena sidan omvandla de två icke rättsligt bindande instrumenten till en ändring av direktivet, och att å andra sidan anta en förordning.

2. FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

om förslaget till rådets rekommendation om att underlätta tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i syfte att bedriva forskning i Europeiska gemenskapen (KOM(2004)0178 – C6-0012/2004 – 2004/0062(CNS))

(Samrådsförfarandet)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av kommissionens förslag (KOM(2004)0178)[1],

– med beaktande av artikel 63 i EG-fördraget,

– med beaktande av artikel 67 i EG-fördraget i enlighet med vilken rådet har hört parlamentet (C6–0012/2004),

– med beaktande av artikel 51 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor och yttrandet från utskottet för industrifrågor, forskning och energi (A6-.../2004).

1. Europaparlamentet godkänner kommissionens förslag såsom ändrat av parlamentet.

2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ändra sitt förslag i överensstämmelse härmed i enlighet med artikel 250.2 i EG-fördraget.

3. Rådet uppmanas att underrätta Europaparlamentet om rådet har för avsikt att avvika från den text som parlamentet har godkänt.

4. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att delge rådet och kommissionen parlamentets ståndpunkt.

Kommissionens förslag	Parlamentets ändringar
Ändringsförslag 1 Skäl 4	
(4) Europeiska gemenskapen beräknas behöva 700 000 nya forskare för att uppnå det av Europeiska rådet i Barcelona fastställda målet att 3 % av BNP skall investeras i forskning. För att uppnå detta mål krävs en rad samverkande åtgärder,	(4) Europeiska gemenskapen beräknas behöva 700 000 nya forskare för att uppnå det av Europeiska rådet i Barcelona fastställda målet att 3 % av BNP skall investeras i forskning. För att uppnå detta mål krävs en rad samverkande åtgärder,

[1] EGT C ... / Ännu ej offentliggjorda i EUT.

exempelvis att öka de ungas intresse för vetenskapliga karriärer, öka möjligheterna till fortbildning och rörlighet inom forskningen, förbättra karriärmöjligheterna för forskare inom gemenskapen och öppna gemenskapen mer för tredjelandsmedborgare som kan komma i fråga för inresa och vistelse i forskningssyfte.	exempelvis att öka de ungas intresse för vetenskapliga karriärer, ***främja kvinnliga forskare inom det vetenskapliga området,*** öka möjligheterna till fortbildning och rörlighet inom forskningen, förbättra karriärmöjligheterna för forskare inom gemenskapen och öppna gemenskapen mer för tredjelandsmedborgare som kan komma i fråga för inresa och vistelse i forskningssyfte.

Motivering

Antalet kvinnliga forskare, i synnerhet inom det vetenskapliga området, är fortfarande väsentligt färre än antalet manliga forskare. Inom EU ligger siffran på under femtio procent. Samtidigt finns det fler kvinnor än män som utexaminerats bland dem som är under trettio år. Kvinnorna ställs inför hinder som måste undanröjas för att de skall kunna vara bättre representerade inom vetenskapliga yrken och beslutsfattande organ.

3. FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

om förslaget till rådets rekommendation om att underlätta medlemsstaternas utfärdande av enhetliga viseringar för kortare vistelse till forskare från tredje länder som flyttar i syfte att bedriva forskning i Europeiska gemenskapen (KOM(2004)0178 – C6-0013/2004 – 2004/0063(COD))

(Samrådsförfarandet)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av kommissionens förslag till rådet (KOM(2004)0178)[1],

– med beaktande av artikel 62 b ii i EG-fördraget,

– med beaktande av artikel 67.1 i EG-fördraget i enlighet med vilken rådet har hört parlamentet (C6–0013/2004),

– med beaktande av artikel 67.4 och artikel 251.2 i EG-fördraget,

– med beaktande av artikel 51 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor och yttrandet från utskottet för industrifrågor, forskning och energi (A6-.../2004).

1. Europaparlamentet godkänner kommissionens förslag såsom ändrat av parlamentet.

2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram en ny text för parlamentet om kommissionen har för avsikt att väsentligt ändra sitt förslag eller ersätta det med ett nytt.

3. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att delge rådet och kommissionen parlamentets ståndpunkt.

Kommissionens förslag	Parlamentets ändringar
Ändringsförslag 1 Skäl 4	
(4) Europeiska gemenskapen beräknas behöva 700 000 nya forskare för att uppnå det av Europeiska rådet i Barcelona fastställda målet att 3 % av BNP skall investeras i forskning. För att uppnå detta mål krävs en rad samverkande åtgärder,	(4) Europeiska gemenskapen beräknas behöva 700 000 nya forskare för att uppnå det av Europeiska rådet i Barcelona fastställda målet att 3 % av BNP skall investeras i forskning. För att uppnå detta mål krävs en rad samverkande åtgärder,

[1] EGT C ... / Ännu ej offentliggjorda i EUT.

exempelvis att öka de ungas intresse för vetenskapliga karriärer, öka möjligheterna till fortbildning och rörlighet inom forskningen, förbättra karriärmöjligheterna för forskare inom gemenskapen och öppna gemenskapen mer för tredjelandsmedborgare som kan komma i fråga för inresa och vistelse i forskningssyfte.	exempelvis att öka de ungas intresse för vetenskapliga karriärer, ***främja en ökning av antalet kvinnliga forskare inom det vetenskapliga området,*** öka möjligheterna till fortbildning och rörlighet inom forskningen, förbättra karriärmöjligheterna för forskare inom gemenskapen och öppna gemenskapen mer för tredjelandsmedborgare som kan komma i fråga för inresa och vistelse i forskningssyfte.

Motivering

Antalet kvinnliga forskare, i synnerhet inom det vetenskapliga området, är fortfarande väsentligt mindre än antalet manliga forskare. Inom EU ligger siffran på under femtio procent. Samtidigt finns det fler kvinnor än män som utexaminerats bland dem som är under trettio år. De hinder som kvinnorna ställs inför måste undanröjas så att de kan vara bättre representerade inom vetenskapliga yrken och i beslutsfattande organ.

MOTIVERING

Bakgrund till kommissionens förslag

Europeiska kommissionen har lagt fram för Europaparlamentet ett åtgärdspaket som syftar till att underlätta tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i syfte att bedriva forskning i Europeiska gemenskapen.

Målsättningen med dessa förslag är att bidra till förverkligandet av de mål som uppställdes i Lissabon och i Barcelona.

År 2000 satte EU upp målet att bli världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsekonomi.

En av förutsättningarna för att denna strategi skulle kunna genomföras var att ge nya incitament till den europeiska forskningspolitiken och som en följd härav antog rådet kommissionens förslag från 2000 som syftade till att skapa ett europeiskt område för forskningsverksamhet. Syftet var att omstrukturera de nationella forskningssystemen. En av huvudtankarna var att öka rörligheten bland forskare – en lösning som man vid ett antal senare tillfällen stått fast vid.

Rörlighet är en väsentlig faktor när det gäller att förvärva och överföra kunskaper och höjer den allmänna europeiska forskningsnivån genom kunskapsöverföring och genom att skapa forskarnätverk.

I det sjätte europeiska ramprogrammet för forskning och utveckling har man tagit hänsyn till dessa synpunkter eftersom man under rubriken ”Mänskliga resurser och rörlighet” avsatt 1,6 miljarder euro för forskares utbildning och rörlighet samt utveckling av deras karriärmöjligheter.

Rörligheten skall dock inte enbart gälla inom EU utan bör även omfatta utbytet med tredje länder.

Om man önskar uppnå de mål som uppställdes i Barcelona, nämligen att tre procent av medlemsstaternas BNP skall avsättas för forskningsverksamhet och teknikutveckling, är det absolut nödvändigt att ta emot forskare från länder utanför EU-området. Detta innebär att EU fram till 2010 måste rekrytera 700 000 forskare. Det finns dock inte en tillräckligt stor forskarreserv inom EU:s gränser.

Av denna anledning är det ytterst angeläget att avlägsna de hinder som ligger i vägen för att forskare från tredje länder ska kunna resa in och vistas inom EU.

Tanken att införa ett särskilt tillstånd för forskare från tredjeland väcktes redan 2001 i ett meddelande som lett till att det upprättats ett nära samarbete mellan kommissionen och medlemsstaternas justitie- och inrikesministerier.

Man får inte glömma bort att även om förslaget avser forskare och således främst faller under GD-forsknings kompetensområde, så är det i första hand en fråga som rör invandringspolitiken och följaktligen GD-RIF, vilket även återspeglas i valet av rättslig grund.

Det är nödvändigt att finna en rimlig balans mellan främjandet av det europeiska området för forskningsverksamhet och de hänsyn som måste tas när det gäller immigrationspolitiken och nationell säkerhet.

För att lösa eventuella konflikter måste man i detta fall utgå ifrån principen att forskare inte är ”vanliga invandrare”. De ingår i den kategori högutbildade invandrare för vilka kommissionen, i sitt meddelande av den 22 november 2000 om en invandringspolitik för gemenskapen, förordar att man åter öppnar kanaler för laglig invandring.

Innehållet i förslagen

Kommissionen har förslagit olika typer av instrument, nämligen:

– **direktivet** som är mer specifikt inriktat på forskarens inresa och vistelse, villkoren för inresa och vistelse över tre månader samt gällande rättigheter och gemenskapsrättens tillämplighet inom detta område. Forskningsorganen tilldelas en mer betydande roll och ett uppehållstillstånd som inte är knutet till forskartjänsten planeras,

– den **första rekommendationen** är en föregångare till direktivet i vilket medlemsstaterna uppmanas att successivt vidta åtgärder som underlättar inresa och vistelse för forskare från tredjeland och se till att uppehållstillstånd utfärdas, familjeåterförening främjas och att ett praktiskt samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen upprättas,

– den **andra rekommendationen** behandlar korttidsvisum för att tillgodose forskarens behov att exempelvis kunna delta i konferenser. Parlamentet uppmanas att delta i medbeslutandeförfarandet gällande denna rekommendation.

Föredragandes synpunkter

Föredraganden välkomnar initiativet som syftar till att underlätta inresa och vistelse i Europeiska unionen för forskare från tredjeland.

Föredraganden delar den helhetssyn som återspeglas i det föreslagna åtgärdspaketet och understryker vikten av att åtgärder vidtas för att locka forskare till det europeiska området för forskningsverksamhet och samtidigt tillse att förutsättningar skapas för att forskare stannar inom EU.

Föredraganden erinrar om att forskarsamhället sedan flera år väntar på en reglering inom detta område och uppmanar till att detta direktiv träder i kraft så snart som möjligt. Det är dock beklagligt att rådet överväger möjligheten att under två år efter ikraftträdandet medge undantag från det föreslagna systemet. Detta innebär en uppskjutning till 2009, vilket går stick i stäv mot de krav på snabba åtgärder som ställts!

Förfarandet

Föredraganden framför sitt stora missnöje över de metoder som tillämpats av rådet. Rådet fattade i själva verket ett politiskt beslut om direktivet den 19 november 2004 och om den första rekommendationen den 26 maj 2004 utan att en föregående diskussion ägt rum med parlamentet. Detta innebär att parlamentet faktiskt fråntagits sina befogenheter.

Föredraganden förväntar sig att principen om ett lojalt samarbete mellan institutionerna respekteras, vilket innebär att rådet avstår från att fatta beslut innan parlamentet hörts.

Följaktligen tas det i motiveringen och i ändringsförslagen hänsyn till det politiska beslutet.

Föredraganden uppmanar rådet att se över sin ståndpunkt mot bakgrund av parlamentets ändringsförslag.

Innehållet i förslagen

Godkännande av mottagande forskningsorgan (artikel 4 i direktivet)
Föredraganden anser att det är olämpligt att godkännanden ges på obegränsad tid och föreslår att de ges för en femårsperiod med möjlighet till förlängning. Samtidigt bör den tid under vilken forskningsorganet är ansvarigt för forskaren – efter det att avtalet löpt ut – skäras ned till sex månader.

Laglig invandring (artiklarna 7 och 15 i direktivet samt punkterna 1 och 2 i den första rekommendationen)
Föredraganden anser att detta åtgärdspaket kan ses som ett av de första gemenskapsinstrumenten när det gäller legal invandring. All kvotering eller nationell styrning av forskares inresetillstånd har avskaffats genom detta direktiv, i vilket det krävs att medlemsstaterna utfärdar uppehållstillstånd till forskare mot föreläggande av ett mottagningsavtal. Enligt kommissionen förslag skall uppehållstillståndet utfärdas inom trettio dagar efter att ansökan gjorts. Rådet förefaller inte vilja acceptera en sådan tidsfrist vilket dock är av avgörande betydelse för att förfarandet skall fungera på ett effektivt sätt.

När det gäller den legala invandringen av forskare bör en positiv åtgärd genomföras som innebär att i och med att uppehållstillståndet utfärdas krävs inget arbetstillstånd.

Innan ett fullständigt avskaffande genomförs i enlighet med direktivet uppmanas medlemsstaterna i den första rekommendationen att välja mellan dispenser eller utfärdande av tillstånd med fullvärdiga rättigheter.

Familjeåterförening (punkt 3 i den första rekommendationen)
Föredraganden välkomnar att rådet är villigt att införa bestämmelser om familjeåterförening i direktivet trots att kommissionen endast tagit upp denna fråga i sin första rekommendation. Däremot är det beklagligt att familjeåterförening sker på valfria grunder och att det slutgiltiga avgörandet ligger hos medlemsstaterna.

Samtidigt beklagar föredraganden att det inte finns några andra bestämmelser som rör familjeåterföreningsaspekten som exempelvis medföljandes möjligheter till arbete.

Vidare har rådet strukit hänvisningen till familjeåterförening i den första rekommendationen. Det vore att föredra om denna hänvisning fick stå kvar eftersom den var exaktare och mer detaljerad.

Indragning eller avslag på förlängning av uppehållstillstånd (artikel 8 i direktivet)
Föredraganden understödjer kommissionens förslag om att begränsa indragning och avslag på förlängning av uppehållstillstånd till allvarliga brott mot allmän ordning eller säkerhet. Att en forskare drabbas av sjukdom eller invaliditet efter det att uppehållstillståndet utfärdats får inte leda till att en förlängning av uppehållstillstånd inte beviljas, avslag eller begäran om att lämna en medlemsstat. Det är beklagligt att rådet strukit denna punkt som är i överensstämmelse med den rättspraxis som tillämpas av den Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna.

Forskares rörlighet inom EU (artikel 13 i direktivet)
I direktivet tas hänsyn till att forskningsverksamheten kräver att forskare reser. Det är således tänkt att forskare som innehar ett uppehållstillstånd som utfärdats i enlighet med detta förslag skall kunna bedriva en del av sin forskning i en annan medlemsstat förutsatt att vissa villkor uppfylls. Föredraganden önskar klarlägga kommissionens förslag enligt vilka ett nytt mottagningsavtal eller ett nytt uppehållstillstånd måste erhållas i den mottagande medlemsstaten ifall forskaren vistas i en annan medlemsstat under längre än tre månader.

Ansökan om inresa och vistelse (artikel 14 i direktivet)
Föredraganden delar kommissionen uppfattning att det ska vara möjligt för forskaren att lämna in ansökan om inresa och vistelse även om han/hon redan befinner sig i en medlemsstat på grund av studier eller semester. Rådet å sin sida menar att varje medlemsstat enskilt skall besluta om huruvida detta skall vara möjligt.